

มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง

ตำแหน่งประเภท

วิชาการ

สายงาน

กายอุปกรณ์

ลักษณะงานโดยทั่วไป

สายงานนี้คลุมถึงตำแหน่งต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงานด้านกายอุปกรณ์ ซึ่งมีลักษณะงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตรวจและประเมินผู้ป่วยหรือผู้พิการทางการเคลื่อนไหว โดยใช้วิธีการทางกายอุปกรณ์ ได้แก่ ความรู้ทางด้านกายวิภาคศาสตร์ สรีรวิทยา ชีวกลศาสตร์ วัสดุศาสตร์ พื้นฐานทางวิศวกรรมศาสตร์การฟื้นฟูสมรรถภาพภาวะหรือโรคที่ก่อให้เกิดความพิการ กายอุปกรณ์เสริม กายอุปกรณ์เทียม ฯลฯ เพื่อนำผลไปใช้ในการผลิต ดัดแปลง หรือแก้ไขกายอุปกรณ์ที่เหมาะสม รวมถึงการออกแบบ คัดเลือกวัสดุ และส่วนประกอบที่จะนำมาผลิต ตลอดถึงฝึกวิธีการใช้ การดูแลรักษา การประเมิน และติดตามผลการใช้ โดยร่วมปฏิบัติงานกับทีมสหสาขา ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ รวมถึงการศึกษาวิจัย ค้นคว้าเทคโนโลยีด้านกายอุปกรณ์ ให้คำปรึกษา แนะนำ ฝึกอบรมเกี่ยวกับวิทยาการทางกายอุปกรณ์ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

ชื่อตำแหน่งในสายงานและระดับตำแหน่ง

ตำแหน่งในสายงานนี้มีชื่อและระดับตำแหน่ง ดังนี้

นักกายอุปกรณ์

ระดับปฏิบัติการ

นักกายอุปกรณ์

ระดับชำนาญการ

นักกายอุปกรณ์

ระดับชำนาญการพิเศษ

อ.ก.ก.วิสามัญเกี่ยวกับระบบราชการ การจัดสรรราชการและค่าตอบแทน
กำหนดวันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙
(ทำการแทน ก.ก. ในเรื่องการจัดตั้ง ปรับปรุงและยกเลิกมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง)

ตำแหน่งประเภท	วิชาการ
สายงาน	กายอุปกรณ์
ชื่อตำแหน่งในสายงาน	นักกายอุปกรณ์
ระดับตำแหน่ง	ปฏิบัติการ

หน้าที่ความรับผิดชอบหลัก

ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานระดับต้น ที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถทางวิชาการในการทำงาน ปฏิบัติงานเกี่ยวกับด้านกายอุปกรณ์ ภายใต้การกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ และปฏิบัติงานอื่น ตามที่ได้รับมอบหมาย

โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ด้านการปฏิบัติการ

- (๑) ปฏิบัติงานตามขั้นตอน มาตรฐาน กฎเกณฑ์ด้านกายอุปกรณ์ เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถช่วยเหลือตนเอง และมีความเป็นอยู่ในสังคมด้วยตนเองได้อย่างปกติสุข
- (๒) รวบรวมข้อมูลทางวิชาการด้านกายอุปกรณ์ที่ไม่ซ้ำซ้อน เพื่อประกอบการวางแผนหรือจัดทำรายงานวิชาการ
- (๓) ติดตามประเมินผล สรุปรายงาน การศึกษา วิเคราะห์และวิจัยทางด้านกายอุปกรณ์ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนงาน โครงการที่อยู่ในความรับผิดชอบ
- (๔) ศึกษา วิเคราะห์ สรุปรายงานข้อมูล และประเมินผลด้านกายอุปกรณ์ที่ไม่ซ้ำซ้อน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ

๒. ด้านการวางแผน

วางแผนการทำงานที่รับผิดชอบ ร่วมดำเนินการวางแผนการทำงานของหน่วยงานหรือส่วนราชการ หรือโครงการ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

๓. ด้านการประสานงาน

- (๑) ประสานการทำงานร่วมกันทั้งภายในและภายนอกทีมงาน หรือหน่วยงานหรือส่วนราชการ เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด
- (๒) ชี้แจงและให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูล ข้อเท็จจริง แก่บุคคล หน่วยงานหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจหรือความร่วมมือในการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย

๔. ด้านการบริการ

(๑) ให้บริการด้านกายอุปกรณ์ที่ไม่ยุ่งยาก ชับซ้อน และแนะนำความรู้ด้านกายอุปกรณ์ แก่ผู้พิการ ผู้ป่วย ประชาชน บุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานด้านกายอุปกรณ์

(๒) จัดเก็บข้อมูลด้านกายอุปกรณ์และให้บริการข้อมูลเบื้องต้นแก่บุคลากร หน่วยงานหรือ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นแหล่งอ้างอิงที่ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงได้ง่าย ค้นคว้า และนำไป ใช้ประโยชน์ได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

(๓) ส่งเสริม หรือประชาสัมพันธ์งานด้านกายอุปกรณ์ให้ทั่วถึง เพื่อให้ผู้พิการเข้าถึงบริการ อย่างมีคุณภาพ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

มีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

๑. ได้รับปริญญาตรีหรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบได้ในระดับเดียวกัน ในสาขาวิชากายอุปกรณ์ศาสตร์ และได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขากายอุปกรณ์
๒. ได้รับปริญญาโทหรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบได้ในระดับเดียวกัน ในสาขาวิชากายอุปกรณ์ศาสตร์ และได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขากายอุปกรณ์
๓. ได้รับปริญญาเอกหรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบได้ในระดับเดียวกัน ในสาขาวิชากายอุปกรณ์ศาสตร์ และได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขากายอุปกรณ์
๔. ได้รับปริญญาหรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่ ก.ก. กำหนดว่าใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้ได้ และได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขากายอุปกรณ์

ความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่ง

๑. มีความรู้ความสามารถที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่งตามที่ ก.ก. กำหนด
๒. มีทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่งตามที่ ก.ก. กำหนด
๓. มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่งตามที่ ก.ก. กำหนด

อ.ก.ก.วิสามัญเกี่ยวกับระบบราชการ การจัดส่วนราชการและค่าตอบแทน
กำหนดวันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙
(ทำการแทน ก.ก. ในเรื่องการจัดทำ ปรับปรุง และยกเลิกมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง)

Handwritten signature in blue ink.

ตำแหน่งประเภท	วิชาการ
สายงาน	กายอุปกรณ์
ชื่อตำแหน่งในสายงาน	นักกายอุปกรณ์
ระดับตำแหน่ง	ชำนาญการ

หน้าที่ความรับผิดชอบหลัก

ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้างานหรือเทียบเท่า ซึ่งต้องกำกับ แนะนำ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของ ผู้ร่วมปฏิบัติงาน โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญงานสูงในด้านกายอุปกรณ์ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยาก และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย หรือ

ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และความชำนาญงานสูงในด้านกายอุปกรณ์ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยาก และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ด้านการปฏิบัติการ

(๑) ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานด้านกายอุปกรณ์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแผนงาน โครงการ ที่รับผิดชอบ

(๒) วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงาน และแก้ไขปัญหาด้วยความสุขุม รอบคอบ เพื่อให้สามารถดำเนินงานด้านกายอุปกรณ์ได้ตามเป้าหมายของงานที่รับผิดชอบ

(๓) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนา งานด้านกายอุปกรณ์ที่ยุ่งยากซับซ้อน ที่ต้องอาศัยความรู้ทางวิชาการด้านกายอุปกรณ์ขั้นสูง เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับ ด้านกายอุปกรณ์ของสถานบริการสุขภาพ ในการจัดบริการด้านกายอุปกรณ์ที่มีความเฉพาะเจาะจง ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

(๔) เสนอแนะแนวทางปฏิบัติ และมาตรฐานงานกายอุปกรณ์ ให้แก่บุคลากรด้านกายอุปกรณ์ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ปฏิบัติงานกายอุปกรณ์ได้ตามมาตรฐาน

(๕) กำกับดูแลการปฏิบัติงานของผู้ร่วมทีมงานในการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

(๖) ประเมินผลการดำเนินงานในโครงการต่าง ๆ ที่รับผิดชอบ หรือการดำเนินงาน ของงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของงานที่รับผิดชอบ

๒. ด้านการวางแผน

วางแผนหรือร่วมดำเนินการวางแผนการทำงานตามแผนงานหรือโครงการของหน่วยงานหรือส่วนราชการ และแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

๓. ด้านการประสานงาน

(๑) ประสานการทำงานร่วมกันโดยมีบทบาทในการให้ความเห็นและคำแนะนำเบื้องต้นแก่สมาชิกในที่ทำงาน หรือหน่วยงานหรือส่วนราชการอื่น เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด

(๒) ให้ข้อคิดเห็นหรือคำแนะนำเบื้องต้นแก่สมาชิกในที่ทำงาน หรือบุคคล หรือหน่วยงาน หรือส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย

๔. ด้านการบริการ

(๑) ให้บริการเชิงวิชาการด้านกายอุปกรณ์ในระดับที่ซับซ้อนแก่บุคลากรทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน

(๒) สอน นิเทศ ฝึกอบรม หรือถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยี ด้านกายอุปกรณ์แก่ผู้ร่วมทีมงาน ผู้ได้บังคับบัญชาและบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาสมรรถนะบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพ

(๓) อำนวยความสะดวกในการถ่ายทอด ฝึกอบรม หรือถ่ายทอดความรู้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ด้านกายอุปกรณ์ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และบรรลุเป้าหมายขององค์กร

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

๑. มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนักกายอุปกรณ์ระดับปฏิบัติการ และ

๒. ดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งมาแล้ว ดังต่อไปนี้

๒.๑ ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ

๒.๒ ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ ไม่น้อยกว่า ๖ ปี สำหรับผู้มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยกำหนดเวลา ๖ ปี ให้ลดเป็น ๕ ปี สำหรับผู้มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีหลักสูตรกำหนดเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๕ ปี ต่อจากวุฒิประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และให้ลดเป็น ๔ ปี สำหรับผู้มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีหลักสูตรกำหนดเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ ปี ต่อจากวุฒิประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และกำหนดเวลา ๖ ปี ให้ลดเป็น ๔ ปี สำหรับผู้มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนักกายอุปกรณ์ ระดับปฏิบัติการ ข้อ ๒ หรือข้อ ๔ ที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาโท และให้ลดเป็น ๒ ปี สำหรับผู้มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนักกายอุปกรณ์ ระดับปฏิบัติการ ข้อ ๓ หรือข้อ ๔ ที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาเอก

๒.๓ ตำแหน่งอย่างอื่นที่เทียบเท่า ๒.๑ หรือ ๒.๒ แล้วแต่กรณี ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ ก.ก. กำหนด

และ

๓. ปฏิบัติงานด้านกายอุปกรณ์ หรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี

ความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่ง

๑. มีความรู้ความสามารถที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่งตามที่ ก.ก. กำหนด
๒. มีทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่งตามที่ ก.ก. กำหนด
๓. มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่งตามที่ ก.ก. กำหนด

อ.ก.ก.วิสามัญเกี่ยวกับระบบราชการ การจัดส่วนราชการและค่าตอบแทน
กำหนดวันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙
(ทำการแทน ก.ก. ในเรื่องการจัดทำ ปรับปรุงและยกเลิกมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง)

Handwritten signature or mark in blue ink.

ตำแหน่งประเภท	วิชาการ
สายงาน	กายอุปกรณ์
ชื่อตำแหน่งในสายงาน	นักกายอุปกรณ์
ระดับตำแหน่ง	ชำนาญการพิเศษ

หน้าที่ความรับผิดชอบหลัก

ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้างานหรือเทียบเท่า ซึ่งต้องกำกับ แนะนำ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ร่วมปฏิบัติงาน โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญสูงมากในด้านกายอุปกรณ์ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยากมาก และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย หรือ

ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และความชำนาญสูงมากในด้านกายอุปกรณ์ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยากมากและปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ด้านการปฏิบัติการ

(๑) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนางานทางด้านกายอุปกรณ์ ในเรื่องที่ยากเป็นพิเศษ และมีความซับซ้อน ต้องอาศัยความรู้ทางวิชาการ ประสบการณ์สูง มีการค้นคว้า อ้างอิง หรือใช้ข้อมูลจากภายนอกที่เชื่อถือได้ เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินการด้านกายอุปกรณ์ที่มีคุณภาพ

(๒) กำหนดทิศทางการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ทางด้านกายอุปกรณ์ เพื่อบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีแนวทาง วิธีการที่ชัดเจนในการยกระดับ ปรับปรุง พัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

(๓) ประเมินผลการดำเนินงานในโครงการต่าง ๆ ที่รับผิดชอบ หรือการดำเนินการค้นคว้าทางวิชาการด้านกายอุปกรณ์ เพื่อเสนอผลสัมฤทธิ์และข้อค้นพบต่อผู้บริหาร

๒. ด้านการวางแผน

วางแผนหรือร่วมดำเนินการวางแผนงาน โครงการของหน่วยงานหรือส่วนราชการ มอบหมายงาน แก้ปัญหาในการปฏิบัติงานและติดตามประเมินผล เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

๓. ด้านการประสานงาน

(๑) ประสานการทำงานร่วมกันในทีมงาน โดยมีบทบาทในการชี้แนะ จูงใจ ทีมงานหรือหน่วยงานหรือส่วนราชการอื่น เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด

(๒) ชี้แจง ให้ข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะในที่ประชุมคณะกรรมการหรือคณะทำงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์และความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกัน

๔. ด้านการบริการ

ให้คำแนะนำและคำปรึกษา อำนาจการในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้ได้บังคับบัญชาผู้ร่วมทีมงานภายในหน่วยงานหรือส่วนราชการอื่น เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

๑. มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนักกายอุปกรณ์ ระดับปฏิบัติการ และ

๒. ดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งมาแล้ว ดังต่อไปนี้

๒.๑ ประเภทอำนาจการ ระดับต้น

๒.๒ ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ

๒.๓ ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ ไม่น้อยกว่า ๔ ปี

๒.๔ ตำแหน่งอย่างอื่นที่เทียบเท่า ๒.๑ หรือ ๒.๒ หรือ ๒.๓ แล้วแต่กรณี ตามหลักเกณฑ์และ

เงื่อนไขที่ ก.ก. กำหนด

และ

๓. ปฏิบัติงานด้านกายอุปกรณ์ หรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่ปฏิบัติมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี

ความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่ง

๑. มีความรู้ความสามารถที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่งตามที่ ก.ก. กำหนด

๒. มีทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่งตามที่ ก.ก. กำหนด

๓. มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่งตามที่ ก.ก. กำหนด

อ.ก.ก.วิสามัญเกี่ยวกับระบบราชการ การจัดส่วนราชการและค่าตอบแทน
กำหนดวันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙
(ทำการแทน ก.ก. ในเรื่องการจัดทำ ปรับปรุงและยกเลิกมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง)

Handwritten signature in blue ink.